

MODEL IV.

Dossier 83061 Map E No. 14

Rekeningen	No.	Openingsbalans	Omzetbalans	Proefbalans	Opmerkingen
Kas					
Kleine Kas					
Giro					
Bank					
Debiteuren in Gld.					
id. in £					
id. in \$					
enz.					

schieden en, dat de oorzaken van verschillen tusschen deze Proefbalans en die, welke door het personeel der desbetreffende onderneming uit het Grootboek is samengesteld, zeer gemakkelijk en spoedig zijn op te sporen.

Weliswaar kan de accountant, die de leiding der controle heeft, uit de Grootboekstaten waarin, met afwijking van het Grootboek der onderneming, uitsluitend door eigen personeel verzamelde gegevens voorkomen, zien op welke wijze elke rekening is samengesteld.

Naar onze meening echter, kan de hiervoor besproken Gecombineerde Jaarstaat hem daartoe van veel meer nut zijn, omdat hij daarin onmiddellijk de *totalen* per Hulpboek voor zich krijgt, hetgeen het inzicht in de samenstelling der rekening niet anders dan verscherpen kan.

Wil genoemde accountant in het laatste geval weten, uit welke periodieke bedragen een bepaald totaal bedrag volgens een of ander Hulpboek is samengesteld, dan behoeft hij slechts den Journaalstaat (staten) van het desbetreffende Hulpboek er bij te nemen. Daarin vindt hij alle periodieke bedragen, behoorende bij eene bepaalde rekening en een bepaald Hulpboek naast elkaar staan.

Ook dat geeft dus weder een beter overzicht dan op een Grootboekstaat, want daarin staan alle periodieke bedragen van alle Hulpboeken door elkaar.

In het algemeen zal de Journaalstaten-methode daarom te verkiezen zijn boven de Grootboekstaten-methode.

Onder bepaalde omstandigheden, en wij denken daarbij in de eerste plaats aan het geval, dat het rekening-systeem der desbetreffende zaak zeer beperkt van omvang is, zullen Grootboekstaten echter zeer goed de voorkeur kunnen verdienen boven Journaalstaten.

Het bijhouden van Journaalstaten en Grootboekstaten ten dienste eener zelfde controle komt ons, zooals gezegd, echter overbodig en dus ongemotiveerd voor.

G. HARTOG

DE NIEUWE FORMULIEREN VAN DEN POSTCHEQUE EN GIRODIENST

Teneinde tegemoet te komen aan verschillende wenschen van de rekeninghouders zijn bij den Postcheque en Girodienst sinds korten tijd nieuwe formulieren in gebruik genomen.

De veranderingen, welke zijn aangebracht zijn de volgende:

- 1e. Op het middenstuk behoeft geen bedrag in letters meer vermeld te worden;
- 2e. De naam van den begunstigde behoeft niet meer op de zijstukken vermeld te worden;
- 3e. Mededeelingen, betreffende betaling of bestelling kunnen nu ook aan de voorzijde vermeld worden.

Als voornaamste verandering moet het sub. 2 genoemde be-

schouwd worden. Het uitschrijven van de girobiljetten vordert thans niet zooveel arbeid als vroeger. Op de nadeelen van deze vereenvoudiging wil ik nu echter de aandacht vestigen.

Op de souche, welke de remittent als bewijs van afschrijving ontvangt, staat gedrukt: „De ruimte hierboven kan desgewenscht worden gebruikt voor vermelding van naam en woonplaats van den begunstigde, zooals die op het middenstuk zijn aangegeven”. Nu door den Postcheque en Girodienst het invullen van den naam van den begunstigde op de souches niet meer imperatief is voorgeschreven, boet het afschrijvingsbiljet veel van zijn waarde als controlemiddel in, want:

1e. de Girodienst zal voortaan alleen het overeenstemmen der rekeningnummers op de verschillende deelen van het girobiljet controleeren en kan geen verantwoording omtrent het niet overeenstemmen der namen op zich nemen.

2e. het zal in bepaalde gevallen zeer bezwaarlijk te bewijzen zijn of de naam van den begunstigde op het afschrijvingsbiljet vóór of na de terugontvangst is ingevuld.

Hieruit volgt, dat de juistheid der namen van de begunstigten op de terugontvangen souches niet zonder meer is vast te stellen. De controle van derden is weggevallen en het afschrijvingsbiljet is zodoende een intern stuk geworden. Nu moet men zich dus van interne controlemaatregelen bedienen, waar vroeger die zekerheid automatisch door de controle van het Girokantoor werd verkregen.

Op een vraag aan den Directeur van den P. en G. betreffende deze verandering, kreeg ik het volgende antwoord.

„In den regel zal het op de bewijzen van afschrijving ingevulde postrekeningnummer kunnen worden vergeleken met bescheiden, welke van de betrokken crediteuren afkomstig zijn, zooals factuurs, rekeningen, aanslagbiljetten, brieven met gedrukt hoofd, circulaires, prijscouranten enz. waarop tegenwoordig veelal door de betrokkenen hun postrekeningnummer vermeld wordt”.

„Mochten als de nummers van hen, aan wie betaald moet worden, niet bekend zijn, de bewijzen van afschrijving niet voldoende geacht worden, hetgeen vermoedelijk tot de grootere bedragen beperkt zal blijven, dan zullen de rekeninghouders in die uitzonderingsgevallen steeds door inlichtingen bij het girokantoor zekerheid kunnen verkrijgen omtrent de rekeningen, waarop de overschrijvingen hebben plaats gehad.”

Commentaar op dit antwoord is feitelijk overbodig. De Directie gaat niet met mijne opmerking accoord, omdat men op bovengenoemde wijze toch den naam van den crediteur kan vaststellen. Ik wil dit niet bestrijden, maar het komt mij toch voor, dat dit bij de vroegere formulieren op eene eenigszins eenvoudiger wijze geschiedde!

Indien het streven naar vereenvoudiging der formulieren tot gevolg heeft, dat de controle op rekenplichtige beampten verzaard wordt, dan weegt het verkregen voordeel m.i. niet op tegen het nadeel der geuite bezwaren. Slechts in die gevallen, waar de rekeninghouder zelf de formulieren invult, heeft men

een voordeel verkregen. Het aantal dezer laatsten is bij den Postecheque en Girodienst waarschijnlijk overwegend, doch men moet hierbij niet uit het oog verliezen, dat in die gevallen het aantal overschrijvingen betrekkelijk gering zal zijn.

Had men willen vereenvoudigen, dan had men kunnen volstaan met de weglating van den naam van den begunstigde op het bewijs van bijsehrijving, hetwelk de crediteur ontvangt. Hiertegen is geen enkel bezwaar. Dan zou men toch eene vereenvoudiging bereikt hebben, zonder evenwel het girobiljet als controlemiddel te schaden.

CH. HAGEMAN

De Redactie zond bovenstaand artikel aan den heer Directeur van den Postecheque en girodienst ter lezing en ontving daarop het volgende antwoord:

Onder beleefde dankzegging voor Uwe welwillendheid om het hierbij teruggaande artikel ter kennisneming toe te zenden bericht ik U, dat tot de invoering van girobiljetten van vereenvoudigde inrichting eerst is overgegaan na herhaalden aandrang van zeer vele rekeninghouders, teneinde de werkzaamheden verbonden aan de invulling der formulieren te verminderen, en nadat eene wijziging in de uitvoering van den dienst ten girokantore de vroeger daartegen bestaande bezwaren grootendeels had weggenomen.

Vermits het met het oog op een vlot verloop van de administratieve werkzaamheden ten girokantore niet doenlijk is biljetten met doorschrijving toe te laten, die veelal in duidelijkheid sterk inboeten, was er geene andere wijze om aan den redelijk geachten wensch van de rekeninghouders tegemoet te komen dan die, welke thans in vervulling is gegaan.

De meening van den heer Hageman „de girodienst zal voortaan alleen het overeenstemmen der rekeningnummers op de verschillende deelen van het biljet contrôleeren en kan geen verantwoording omtrent het niet overeenstemmen der namen op zich nemen”, is niet geheel juist. De ambtenaren hebben tot taak na te gaan of naam, woonplaats en nummer op het middenstuk overeenstemmen met die op het rekening-courantblad en of het nummer op de vleugels overeenkomt met het nummer op het middenstuk.

Erkend kan worden, dat voor rekeninghouders, die eene postrekening beheeren ten behoeve van derden, de vereenvoudigde inrichting van de biljetten in sommige gevallen de gelegenheid tot het begaan van minder eerrechte handelingen eenigszins kan vergemakkelijken. Moet voor dergelijke oneerlijkheden, welke eenigen tijd onopgemerkt zouden kunnen blijven, bij deze beheerders worden gevreesd, dan zal toch door preventieve maatregelen of door eene interne contrôle, welke tot de opdrachten van meer belangrijke bedragen beperkt zou kunnen blijven, in deze wel meer zekerheid kunnen worden verkregen.

In elk geval kan echter een maatregel, waarmede het overgrootste gedeelte van de rekeninghouders zeer is gebaat, naar mijne meening niet afstuiten op de mogelijkheid, dat zich onder degenen, die rekeningen van derden administreeeren, eventueel oneerlijken zouden bevinden, die, door na terugontvangst van het bewijs van afschrijving bij het nummer een naam in te vulen, die niet die is van den houder van dit nummer, bij hunne superieuren of contrôleurs den indruk zouden vestigen, dat de bedragen aan de door hen genoemde personen zouden zijn overgemaakt. Voor wie fraudeeren wil, zal, zooals de ervaring leert, als regel wel een weg overblijven om dit tijdelijk te verbergen.

Alvorens in de onderwerpelijke zaak eene beslissing werd genomen, zijn de voor- en nadeelen nauwkeurig tegen elkander afgewogen en is ten laatste tot vereenvoudiging besloten in de overtuiging, dat de genomen beslissing door het overgrootste gedeelte van de rekeninghouders ten zeerste op prijs wordt gesteld.

DE DIRECTEUR

DE PRAKTIJK DER WET TOT BEVORDERING VAN DE RICHTIGE HEFFING DER DIRECTE BELASTINGEN

Dat de behandeling van het aan het hoofd dezer gestelde onderwerp in een accountantsblad eenige plaats mag innemen, behoeft dit nog betoog? Hoe herhaaldelijk toch staan accountants voor de vraag of toepassing der wet richtige heffing hun clientèle niet bedreigt. En heeft niet reeds in 1924 op den 16en Accountantsdag van het Ned. Instituut van accountants Accountant *Dijker* deze wet ab ovo in zijne inleiding vrij uitvoerig ter sprake gebracht (zie t.a.p. blz. 25 tot en met 28)? Het zou verkeerd zijn de werking der wet op de richtige heffing sedert haar ruim 3 jarig bestaan enkel af te leiden uit hetgeen ter zake officieel is gepubliceerd. Even verkeerd is de meening dat enkel *die* uitspraken van het gerechtshof te 's-Gravenhage, waarbij belanghebbende zijne procedure verloor, worden opgenomen in Beslissingen in Belastingzaken (verder aan te halen als B.). Ik heb daartoe slechts o.a. (zie ook de nader te bespreken beschikking B. 4093) te verwijzen naar de gunstige beslissing voor belanghebbenden in dato 9 December 1926, B. no. 3941, genomen door het verder steeds bedoeld College.

Intusschen wordt grif toegegeven, dat de tot heden met betrekking tot de wet op de richtige heffing in B. opgenomen uitspraken niet veel in aantal zijn; bij mijn natellen kom ik s. e. en o. niet verder dan tot 8. Ik betreur, dat het aantal niet één minder is; dan zou ik ze met de zeven wereldwonderen der oudheid kunnen vergelijken. Men vergete echter niet de preventieve werking ten goede van de wet en dat 's Ministers noodige voorafgaande machtiging alvorens een aanslag met toepassing der wet vast te stellen, in deze als een handicap werkt.

Voor dit Maandblad zal wel het meest op den voorgrond moeten komen datgene, wat uit de gepubliceerde beslissingen voor de toepassing der wet te leeren valt. Daarbij bedenke men in de eerste plaats, dat een rechtshandeling wel een anti-fiscaal doel mag hebben, zonder dat daarop de wet tot bevordering van de richtige heffing toepasselijk wordt, mits slechts de overige bedoelingen hoofdzakelijk zijn. Het duidelijkst komt dit wel uit in het reeds genoemde arrest B. 3941: met het neven-doel forensenbelasting te ontgaan, terwijl de andere redenen (hoofdzakelijk voorziening bij overlijden) van overwegend belang werden geacht, werd een landgoed in eene naamlooze vennootschap ingebracht, waarmede bij de belastingheffing moest blijven rekening gehouden. In dit arrest kan men tevens evenals in dat van 29 Sept. 1927, B. 4126, de beslissing lezen, dat de wet ook toepassing kan vinden op rechtshandelingen verricht vóór haar in werking treden (1 Mei 1925). Dit is op zich zelf duidelijk: het geldt hier immers slechts vanaf welken datum met rechtshandelingen geen rekening behoeft te worden gehouden, niet vanaf welken datum die rechtshandelingen zelf zijn. Dat de eisch van art. 1, laatste lid, der wet, van het met redenen omkleed zijn van des inspecteurs besluit geen doode letter is, blijkt mede uit genoemd arrest, zoo ook uit arrest d.d. 21 April 1927, B. 4094, waarbij ten opzichte van de oprichting eener N.V. de wet buiten toepassing bleef omdat het eenige motief van des inspecteurs besluit (geen wezenlijke verandering van feitelijke verhoudingen) onjuist bleek. In dit verband zij nog even gewezen op het reeds hierboven genoteerde arrest van 7 April 1927, B. 4093, blijkens hetwelk de wet geen toepassing kan vinden, ook al is er geen wezenlijke verandering van feitelijke verhoudingen, indien het hoofddoel van de oprichting der N.V. was te zorgen, dat iemands bedrijf ook na zijn overlijden in stand zou blijven ten bate van al zijn kinderen. Is daarentegen het hoofddoel op het ontgaan van belasting gericht, dan vindt de wet blijkens meerdere beslissingen weer wel toepassing. Voorbeelden: 18 Nov. 1926, B. 3928: N.V., tot uitoefening van